

Piquer 48, local · 08004 Barcelona
Tel.(34) 93 441 45 59
Mail: info@marhabaviatges.com
www.marhabaviatges.com
GC 1069

Arquitectura del sud del Marroc i Marràqueix

Guia: Roger Mimó

Dates: a concretar amb els participants

Al sud del Marroc, els alcàssers o pobles murallats de terra crua i les alcassabes o edificis fortificats on vivien les famílies més poderoses formen un patrimoni arquitectònic extraordinari, al que sols darrerament s'ha començat a donar importància. El present circuit ofereix la ocasió de conèixer en profunditat aquest tipus de construccions de la mà d'una de les persones que més han lluitat per la seva conservació i pel reconeixement del seu valor, en **Roger Mimó**.

Itinerari

Dia 1r. Barcelona - Ouarzazate - Skoura. Sortida de Barcelona a les 21,30 hores en vol a Casablanca i continuació en vol a Ouarzazate. Arribada a aquesta ciutat i continuació fins a Skoura. Allotjament a l'hotel Kasbah Ben Moro, una autèntica alcassaba de terra datada probablement a finals del segle XVIII i que ha estat rehabilitada pel gadità Juan de Dios Romero.

Dia 2n. Skoura - El Khorbat

Havent esmorzat, visitem la pròpia **alcassaba Ben Moro** per a descobrir tant la seva estructura original com els mètodes emprats en la seva rehabilitació. D'allí, una breu passejada a través del palmerar ens condueix a l'**alcassaba d'Amerhidil**, datada als primers anys del segle XX i molt ben conservada encara, considerant-se una de les més boniques del sud marroquí per les seves formes i la seva ornamentació en toves de terra. Dins d'aquest conjunt d'Amerhidil visitem el riad, espai destinat originalment als hostes i ara transformat en un mostrari d'objectes tradicionals de la regió. En el camí de retorn a Ben Moro ens aturem a veure també el **mausoleu de Sidi Aissa**, restaurat recentment i que formava part d'un antic "graner marabútic", una de les edificacions més curioses de l'oasi de Skoura.

Deixant aquest oasi ens endinsem en un terreny àrid i rocós que ens acompanya fins a Quelat Mgouna i a partir d'allí penetrem a la vall del Dadès. El nostre primer objectiu en aquesta vall és l'**alcassaba d'Ait Kassi**, que podem visitar i on podem dinar. Fou construïda a mitjans del segle XX i actualment està transformada en un allotjament senzill i casolà, incloent també un parell de sales on s'exposen antiguitats, com un petit museu.

A la tarda ens endinsem a l'alta vall del Dadès fins a les famoses **Gorges del Dadès**, aturant-nos pel camí per veure les magnífiques **alcassabes d'Ait Larbi** i **Ait Moutad**. Aquesta darrera pertanyia al Khalifa d'El Glaoui i es pot visitar per dins, constituint un exemple de la influència de Marràqueix sobre l'arquitectura nobiliària del sud. Acabat el recorregut per la vall del Dadès, continuem fins a **El Khorbat** per un terreny desèrtic momés interromput per la vall del Todra. Sopar i allotjament: Gîte El Khorbat. Es tracta de quatre cases de terra construïdes a mitjans del segle XIX a l'interior de l'alcàsser El Khorbat Oujdid i recentment transformades en allotjament per 3 socis: en Joan Castellana, en Roger Mimó i l'Ahmed Ben Amar.

Dia 3r. Estada a El Khorbat. Recorregut per l'oasi de Ferkla.

Havent esmorzat recorrem el propi **alcàsser El Khorbat Oujdid**, amb els seus carrers foscos i curiosament rectilinis, l'entrada monumental i la plaça, i entrem a veure per dins una casa original, que no ha sofert cap tipus de modificació. També dins el mateix alcàsser visitem el **Museu dels Oasis**, on s'explica mitjançant objectes antics, fotografies, croquis i maquetes com funciona la vida tradicional als oasis del sud marroquí.

Després ens desplaçem a l'**alcàsser El Khorbat Akedim**, que es troba just al costat de l'altre però resulta radicalment diferent per la seva estructura laberíntica.

Dinem a la pròpia Gîte El Khorbat i dediquem la tarda a donar una volta per l'**oasi de Ferkla**, aturant-nos a descobrir l'**alcàsser Asrir**, que constituïa la seva capital econòmica. Pels qui estimin l'activitat esportiva, existeix la possibilitat de llogar bicicletes, amb les quals aquest recorregut té molt més interès que fent-lo amb el minibus. Sopar i allotjament: Gîte El Khorbat.

Dia 4t. Estada a El Khorbat. Excursió al Tafilalt i a Merzouga.

Sortim cap a Erfoud i **Rissani**. Abans d'entrar a aquesta darrera població, molt coneguda pel seu mercat, ens aturem a l'alcàsser Moulay Abdellah Dkak, a l'interior del qual hi ha diversos tallers de **terrisaires**. Després

anem a veure les diferents residències reals construïdes al Tafilalt pels Alauites al llarg del segle XIX: El **palau d'Oulad Abdelhalim**, que era la seu del governador, les ruïnes del **palau d'Abbar** i finalment el **palau d'El Fida**, avui transformat en un museu. Tots tres serveixen per a explicar com l'arquitectura de Fes va influir i transformar la del sud de l'Atlas amb nous materials i motius ornamentals.

Anem a dinar al peu de les **dunes de Merzouga** i ens quedem allí fins a la posta de sol per a gaudir de la seva millor imatge amb la llum baixa. Després tornem a El Khorbat. Sopar i allotjament: Gîte El Khorbat.

Dia 5è. El Khorbat - Vall del Todra - Ouarzazate.

Ens traslladem a les **Gorges del Todra**, un dels indrets naturals més atractius del sud del Marroc. D'allí tornem cap a Tinerhir seguint aquesta frondosa vall i aturant-nos pel camí a visitar les ruïnes de l'**alcàsser Asfalou**, a les que arribem a peu per un caminet que discorre sota les palmeres. Després ens dirigim a l'alcàsser Afanour per veure la **mesquita-medersa Ikelane**, que fou rehabilitada el 2007 gràcies a la col·laboració d'un grup d'arquitectes catalans i que constitueix un cas únic tant per la seva planta com per la seva decoració.

Dinem al restaurant de l'Hotel Tomboctou, antiga **alcassaba del Cheikh Bassou** que fou rehabilitada per en Roger Mimó l'any 1993. Havent dinat visitem la pròpia alcassaba, on podrem apreciar els resultats d'aquesta experiència pilot. Finalment pugem al turó on es troben les ruïnes de l'**alcassaba d'El Glaoui**, des d'on s'obté una magnífica vista de conjunt sobre la vall.

Acabat el recorregut, un parell d'hores de minibús ens condueixen a Ouarzazate. Nit en hotel de 4*.

Dia 6è. Ouarzazate - Marràqueix.

Després d'esmorzar anem a veure l'enorme **alcassaba de Taourirt**, que fou la residència del governador de la regió i dins la qual es troba avui la seu del CERKAS, organisme dedicat a la conservació del patrimoni arquitectònic del sud. Després ens traslladem a **Ait Ben Haddou**, monument inclòs a les llistes del Patrimoni Universal de l'UNESCO i exemple únic d'alcàsser amb sis alcassabes a dins. Molt a prop hi trobem l'**alcassaba de Tamdakht**, en ruïnes però espectacular pel seu volum, i el **graner comunitari de Tazlaft**, perfectament rehabilitat gràcies a la cooperació belga.

Havent dinat emprenem la carretera de Marràqueix, que travessa el Gran Atlas pel **port de Tichka**. Abans d'atènyer aquest port ens aturem a veure un darrer graner comunitari a **Ighrem n'Ougoudal**, restaurat pel Ministeri de Cultura. Arribada a Marràqueix i allotjament en hotel 3* a prop de la medina.

Dia 7è. Estada a Marràqueix.

Pel matí fem una visita detallada dels següents monuments que ens permetran apreciar l'arquitectura de Marràqueix a les diferents èpoques: la medersa Ben Youssef, la cúpula almoràvit, el Museu de Marràqueix, el museu Dar Tiskiwine, dedicat a demostrar la influència africana sobre l'art marroquí, i les ruïnes del palau El Badi, on es troba exposat l'antic mimbar de la mesquita Kutubia.

La tarda queda lliure per a voltar pels *suks* i la famosa plaça de Jemaa El Fna.

Dia 8è. Marràqueix - Barcelona. Matí lliure a Marràqueix. A la tarda trasllat a l'aeroport i vol directe de tornada a Barcelona. Arribada sobre les 23 hores. Fi del viatge.

Preu per persona: Consulteu preu segons el nombre de participants

El preu inclou:

- Vol regular d'anada a Ouarzazate i tornada des de Marràqueix en classe turista.
- Taxes turístiques del Marroc.
- Allotjament segons es detalla a l'itinerari, habitacions dobles amb bany.
- Tots els àpats des de l'esmorzar del dia 11 fins a l'esmorzar del dia 17.
- Transport en minibús amb conductor.
- Totes les despeses del conductor i del vehicle.
- Despeses d'enviament de bitllets i documentació necessària per al viatge.
- Assegurança d'assistència en viatge.
- Entrades per a les visites incloses en el programa.
- Assistència de Roger Mimó com a guia del grup

El preu no inclou:

- Propines.
- Taxes aèries (aproximadament 110 euros)
- Transport el temps lliure a Marràqueix.
- Les begudes.
- Assegurança de cancel·lació. Us la podem oferir en condicions molt favorables.

Per contractar el viatge

Dipòsit del 40 % en el moment de fer la reserva. El pagament del dipòsit no significa la confirmació dels serveis pressupostats sinó l'inici de les gestions necessàries per a la seva confirmació. En cas de que algun dels serveis

no estigués disponible, us ho comunicarem i us proposarem el canvi oportú. **Resta del viatge:** 15 dies abans de la sortida del viatge.

Forma de pagament: Mitjançant taló o transferència a nom de Marhaba Viatges a la Carta. Número de compte: 2100 0679 16 0200536650.

Normes legals de contractació: Viatge subjecte a la normativa vigent en matèria de viatges, segons el Decret de la Generalitat de Catalunya 168/1994, de 30 de maig de 1994 (DOGC núm. 1924, de 22-7-1994). Aquests viatges es programen basant-se en tarifes aèries especials, les quals tenen algunes restriccions. Entre les més importants, cal recordar que no es permeten canvis de dates ni anul·lacions del bitllet una vegada emès. L'emissió del bitllet s'ha de fer com a molt tard 5 dies després de confirmar-lo, per la qual cosa qualsevol anul·lació després de ser emès estaria penalitzada amb la pèrdua de l'import complet del bitllet. Per evitar aquestes penalitzacions en cas d'anul·lació justificada, hi ha assegurances d'anul·lació de viatge que us podem oferir. Per aquest viatge el cost de l'assegurança d'anul·lació és de 25 euros per persona.

Indicacions pràctiques sobre aquest viatge

Documentació: Cal dur passaport en vigor i que no caduqui abans dels 3 mesos des que s'arriba al Marroc.

Moneda: En cas de no trobar dirhams marroquins abans de començar el viatge, podreu canviar sense problemes una vegada al Marroc. També es pot treure efectiu en caixers automàtics amb targetes de crèdit. El canvi aproximat és de 1 € = 11 dirhams.

Electricitat. Si porteu aparells elèctrics (carregadors de mòbil, cameres, etc.) es poden endollar sense problemes a gairebé tot arreu.

Telèfon. A gairebé tot el recorregut hi ha cobertura de telèfon mòbil. Tot i així per poder-los utilitzar cal que la vostra companyia us activi el servei de telefonia en itinerància (rooming) de manera que pugueu utilitzar la xarxa marroquina.

Nota biogràfica de Roger Mimó Lladós.

- Nascut a Sabadell el 1962.
- Estudià periodisme a l'UAB.
- Viu al Marroc des del 1989.
- El 1994 va restaurar una antiga alcassaba de terra a Tinerhir i la va transformar en hotel, encarregant-se de la gerència fins a l'any 2000.
- Entre el 1998 i el 1999 col·laborà com a assessor en la realització de l'inventari sobre el patrimoni arquitectònic de la vall del Todra, dut a terme per la Universitat Politècnica de Catalunya amb el CAIATB i el CERKAS.
- El 1999 organitzà una exposició itinerant sobre l'habitatge tradicional a la vall del Todra.
- Entre el 2001 i el 2002 col·laborà també en la elaboració de l'inventari sobre el patrimoni arquitectònic de l'oasi de Skoura, dut a terme per la Universitat de València i el CERKAS.
- Des de 2002 pren part en un ambiciós projecte destinat a rehabilitar l'alcàsser El Khorbat Ujdid, al sud del Marroc.

Llibres publicats:

1. *Marruecos, guía de trekking y excursiones*, Sua, 1993.
2. *Fortalezas de barro en el sur de Marruecos*, Compañía Literaria, 1996.
3. *La guía de Marruecos y Mauritania*, Telstar, 1999.
4. *El largo camino africano*, Ed. B, 2001.
5. *Guía Viva de Marruecos*, Anaya, 2001 (juntament amb Josep M. Escofet).
6. *L'habitatge tradicional a la vall del Todra* (catàleg d'exposició), 2001.
7. *Guía viva de Tunicia*, Anaya, 2002 (juntament amb Josep M. Escofet).
8. *Mimcina, la terra llegendària*, Columna, 2002.
9. *Marruecos, guía completa de deportes de montaña y aventura*, Barrabes, 2003 (juntament amb Josep M. Escofet i Xavier Barreda).
10. *Guía Viva de Egipto*, Anaya, 2004.
11. *Guía Viva de Tánger, Tetuán, Chefchaouen y el norte de Marruecos*, Anaya, 2006.
12. *Guía Viva de Siria*, Anaya, 2008.